

Remissvar på promemorian U2025/01339 – En särskild ersättningsmodell för utbildning för omställning och vidareutbildning för yrkesverksamma

Kammarkollegiet tillstyrker i huvudsak utredningens förslag. Myndigheten önskar dock lämna följande synpunkter:

2.5.3 Korta kurser på deltid utgör övergripande kriterier för den särskilda ersättningsmodellen

Kammarkollegiet delar uppfattningen att det är viktigt att kurserna som främst riktar sig till yrkesverksamma utgör en tydligt identifierbar grupp av utbildningar. Trots det så anser Kammarkollegiet inte att det är tillräckligt starkt skäl för att exkludera kurser som ges på heltid.

Kammarkollegiet vill också lyfta fram fördelen med att den särskilda ersättningsmodellen i möjligaste mån harmonierar med villkoren för omställningsstudiestödet. Med de villkor som föreslås i promemorian avseende kursernas poängomfång samt studietakt finns risk att personer som finansierar sina studier med omställningsstudiestöd går miste om del av ersättningen och därmed får ett inkomstbortfall. För att undvika en sådan situation bör kursernas poängomfång endast kunna vara 1,5, 3, 4,5 eller 6 högskolepoäng. Av samma anledning bör studietakten endast kunna utgöras av 20, 40, 50, 60, 75 eller 100 procent av heltid. Kammarkollegiet har uppfattningen att detta sammantaget inte torde påverka lärosätenas möjlighet till flexibilitet i för stor utsträckning och inte heller torde kursernas attraktivitet för yrkesverksamma som studerar utan omställningsstudiestöd minskas nämnbart av den anledningen.

2.5.5 UKÄ bör få i uppdrag att följa upp användningen av den särskilda ersättningsmodellen

Kammarkollegiet instämmer i att det är viktigt att uppföljning av användningen av den särskilda ersättningsmodellen sker. Myndigheten vill dock framföra synpunkten att det även är viktigt att det sker en effektutvärdering av reformen både ur ett arbetsmarknadspolitiskt och utbildningspolitiskt perspektiv. En sådan utvärdering bör äga rum efter det att modellen för omfördelning av resurser mellan lärosäten varit i bruk under tillräckligt lång tid. Det är lämpligt att i ett så tidigt skede som möjligt tydliggöra vilken aktör som kommer få ett sådant utvärderande uppdrag. Detta skapar goda förutsättningar för tidig samverkan och ökar möjligheten att relevant statistik och annan information finns tillgänglig när utvärderingsarbetet konkret inleds.

3 Ikraftträdande och genomförande

Kammarkollegiet anser att det är angeläget att reformen införs så snart det är möjligt. Samtidigt konstaterar myndigheten att de förberedelser som krävs inför ett införande - såsom regeländringar, informationsinsatser till berörda aktörer samt tekniska anpassningar - innebär att den förslagna tidsramen fram till ikraftträdande, 1 januari 2026, förefaller allt för snäv.

Det kan även finnas en motsägelse i att utredningen konstaterar att Ladokkonsortiet behöver informeras minst sex månader före reformens införande för att kunna genomföra nödvändiga anpassningar. Denna tidsgräns har redan passerats vid tidpunkten då remissinstansernas svar ska ha lämnats in till Utbildningsdepartementet.

Konsekvenser

I promemorian presenteras uppskattningar av den förväntade ökningen av antalet yrkesverksamma studenter till följd av reformens införande, liksom av den förväntade ökningen av antalet fristående korta kurser för fort- och vidareutbildning riktade till denna målgrupp. I takt med att kursutbudet växer och fler yrkesverksamma väljer, eller överväger, att kompetensutveckla sig genom studier, förväntas efterfrågan på den offentliga omställningsorganisationens tjänster att öka. Detta gäller i synnerhet ärendeslagen *yttrande* samt *vägledning*. Kammarkollegiet tror att liknande effekter kommer märkas hos de registrerade omställningsorganisationerna.

Remissvaret har beslutats av avdelningschef Anna Walldén efter föredragning av utredare Richard Svanegård. I den slutliga beredningen har enhetschef Martin Grund deltagit.

Anna Walldén

Richard Svanegård